

Vergaderjaar 2015–2016

26 695

Voortijdig school verlaten

Nr. 110

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 maart 2016

Met mijn brief van 15 februari jl., *Succesvolle aanpak voortijdig schoolverlaten krijgt een krachtig vervolg*¹, heb ik u gemeld dat in het schooljaar 2014/2015² de uitval verder is gedaald. In dat jaar verlieten 24.451 jongeren tussen 12 en 23 jaar zonder startkwalificatie het onderwijs. Daarmee is de doelstelling van maximaal 25.000 voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) over dat schooljaar behaald. Een prestatie waar scholen en gemeenten trots op mogen zijn, want in 2002 gingen jaarlijks maar liefst 71.000 jongeren zonder startkwalificatie van school.

De aanpak uit het programma *Aanval op de schooluitval* heeft tot dit resultaat geleid, en daarom ga ik, zoals ik in mijn brief van 15 februari jl. heb aangegeven, deze aanpak voortzetten en verbreden. Ten tijde van het versturen van deze brief konden nog niet alle vsv-resultaten worden gepresenteerd. Daarom heb ik toegezegd u hier in maart 2016 nader over te informeren. In deze brief geef ik een beknopt overzicht van de resultaten op stelselniveau; in de cijferbijlage vindt u een meer gedetailleerd overzicht van de resultaten van alle onderwijsinstellingen en regio's³.

Vsv door de jaren heen

Het aantal nieuwe vsv'ers daalt gestaag van jaar op jaar. Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van het aantal nieuwe vsv'ers door de jaren heen zien in absolute aantallen en procentueel.

¹ Kamerstuk 26 695, nr. 109

² Jongeren tussen 12 en 23 jaar worden als voortijdig schoolverlater geregistreerd als ze na afloop van het schooljaar op 1 oktober niet staat ingeschreven bij een onderwijsinstelling en niet over een startkwalificatie beschikken. Een startkwalificatie is een diploma op minimaal havo-, vwo- of mbo- 2 niveau.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Tabel 1: Ontwikkeling aantal en percentage voortijdig schoolverlaters

	2001–2002	2009–2010	2010–2011	2011–2012	2012–2013	2013–2014	2014–2015
realisatie	71.000	39.941	39.115	36.560	27.760	25.622	24.451
vsv%	5,5%	3,0%	3,0%	2,8%	2,1%	1,9%	1,8%

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs is de uitval al jaren laag: afgelopen schooljaar bedroeg het aantal vsv'ers in het vo 4.446. Het uitvalpercentage in het vo blijft met 0,5% gelijk aan dat van het voorgaande schooljaar. De uitval in de onderbouw ligt met 0,2% erg laag, maar neemt wel licht toe ten opzichte van 2013/2014. In de bovenbouw havo/vwo vindt een vergelijkbare ontwikkeling plaats, maar blijft de uitval met 0,4% ook zeer laag. De meeste uitval in het vo vindt plaats in de bovenbouw van het vmbo (2.517 leerlingen). Het is bemoedigend dat vo-scholen juist daar het vsv-percentage terug weten te dringen ten opzichte van het vorige schooljaar.

Middelbaar Beroepsonderwijs

Het aantal nieuwe vsv'ers in het mbo is in het schooljaar 2014/2015 met ongeveer 1.200 afgenomen ten opzichte van 2013/2014 naar in totaal 19.285. De daling is zowel in de beroepsopleidende leerweg (bol) als de beroepsbegeleidende leerweg (bbi) geboekt, en juist bij de studenten van 18 jaar en ouder. De afgelopen jaren is het bestrijden van vsv onder 18-plussers geïntensiveerd, bijvoorbeeld door de verzuimregistratie van deze leerlingen sterk te verbeteren. Ook heeft het project *18+ We missen je*, uitgevoerd door Ingrado, geleid tot betere afspraken tussen mbo-instellingen en gemeenten over het aanpakken van verzuim van studenten van 18 jaar en ouder. Dat betaalt zich nu uit: het percentage 18-plussers dat uitvalt is ten opzichte van vorig schooljaar gedaald van 5,3% naar 5,0%.

Er zijn wel verschillen in de uitval tussen de niveaus in het mbo. De uitval in de entreeopleiding is ten opzichte van 2013/2014 gedaald van 32,6% naar 31,1%. Een goede ontwikkeling, aangezien de uitval in 2013/2014 juist gestegen was ten opzichte van het jaar daarvoor. De uitval in niveau 2 en 3 is ook verder gedaald, maar het vsv-percentage in niveau 4 is daarentegen licht gestegen. Meer dan de helft van de uitval in het mbo vindt plaats in niveau 2 en 4 (bol); hier is in de toekomst dan ook de meeste winst te boeken.

Als we kijken naar ROC's, AOC's en vakinstellingen zien we dat de uitval overall is gedaald ten opzichte van het vorige schooljaar. De gemiddelde uitval in ROC's daalde van 5,8% in 2013/2014 naar 5,4%, onder AOC's nam het percentage af van 4,6% naar 3,8% en de vakinstellingen hebben het uitvalpercentage teruggebracht van 3,8% naar 3,7%.

De vavo-scholen hebben een goede prestatie geleverd, omdat ze ondanks een toename van het aantal leerlingen het vsv-percentage hebben laten afnemen met 3,8% ten opzichte van schooljaar 2013/2014. Het percentage vsv'ers daalt net als het schooljaar hiervoor en komt uit op 11,1%.

Uitval rondom de overstap van vo naar mbo

Scholen en gemeenten besteden al enkele jaren meer aandacht aan de uitval rondom de overgang van het vo naar het mbo. Een groot deel van de uitval vindt namelijk plaats tijdens de overstap en in het eerste jaar van het mbo. De uitval rond de overstap is dit jaar weer verder afgenomen: nu vallen er 8.078 jongeren uit bij de overstap. Tijdens het schooljaar

2013/2014 waren er nog 8.450 die niet succesvol de overstap naar het mbo wisten te maken. Ondanks de daling valt nog steeds een derde van de vsv'ers uit rond de overstap.

Scholen en gemeenten hebben samen een prestatie van formaat geleverd. Maar zoals ik eerder aangaf blijft het zorgelijk dat nog steeds ongeveer 25.000 jongeren jaarlijks het onderwijs verlaten zonder een startkwalificatie te hebben behaald. De urgentie om schooluitval aan te pakken blijft daarom onverminderd hoog. Daarom stel ik een nieuw doel: maximaal 20.000 nieuwe vsv'ers per jaar in 2021. Ik ben ervan overtuigd dat scholen en gemeenten door goede samenwerking dat doel kunnen bereiken. Met de vervolgaanpak van voortijdig schoolverlaten ondersteun ik hen, zodat we samen het aantal vsv'ers nog verder omlaag brengen.

Mede namens de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. Bussemaker